

ผลการวิจัยอัตราเพิ่มและแนวทางเพิ่ม อัตราเงินออมของสมาชิก กบข.

พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๐
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ที่มา

ปี 2558

กบข. ได้วิจัยการทบทวนอัตราสะสม สมทบ ปี 2558 และได้ข้อสรุปว่า ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. มีโอกาสที่จะมีเงิน ฌ เกษียณไม่พอใช้ หากต้องการให้มีเงินใช้ในระดับสบาย ต้องมีการออมเพิ่ม 3-22% (อายุน้อยออมเพิ่มมาก อายุมากออมเพิ่มน้อย)

ปี 2559

- กบข. ดำเนินการวิจัยต่อเนื่องเพื่อหาข้อสรุปเชิงนโยบายว่า แนวทางใดควรเป็นแนวทางเหมาะสมเพื่อให้ข้าราชการ ที่เป็นสมาชิก กบข. มีการออมเพิ่มเพื่อเป้าหมายมีเงินใช้ในระดับสะดวกสบาย
- ผลวิจัยสรุปว่ามี 2 แนวทาง สำคัญที่สมาชิกส่วนใหญ่ “เห็นด้วย” ดังนี้
 - แนวทางที่ 1: รัฐสมทบเพิ่ม สำหรับสมาชิกที่มีการออมเพิ่ม (สมาชิกเห็นด้วย 94%)
 - แนวทางที่ 2: สมาชิกจะถูกหักสะสมเพิ่มเมื่อเงินเดือนขึ้น และจะถูกหยุดหักสะสมเพิ่มเมื่อบรรลุนอัตราสะสมสูงสุดตามกฎหมายกำหนด (สมาชิกเห็นด้วย 83%)
- กบข. ได้นำเสนอผลวิจัยให้อนุกรรมการสมาชิกสัมพันธ์ทราบเพื่ออนุมัติในการนำเสนอต่อคณะกรรมการ กบข. ซึ่ง คณะอนุกรรมการสมาชิกสัมพันธ์ อนุมัติให้เสนอ 2 แนวทางดังกล่าว และให้เพิ่มอีก 1 แนวทาง ดังนี้
 - แนวทางที่ 3: ศึกษาความเป็นไปได้ในการกระตุ้นให้เกิดการออมเพิ่มโดยเชื่อมโยงกับ “การออมเพิ่ม” กับ “การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณ”

แนวทางการทำงาน

- ทีม กบข จะทำงานประสานกับ “ตัวแทน” จากสำนักงาน กพ กรมบัญชีกลาง และ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เฉพาะแนวทางที่ 3) เพื่อหาคำตอบสำคัญต่อไปนี้
 - ภาระงบประมาณที่จะเกี่ยวข้องและเกิดขึ้นสำหรับทางเลือกต่างๆ จะเป็นเช่นไร
 - แนวทางในรายละเอียดสำหรับแต่ละแนวทางมีอะไรบ้าง และแนวทางใดเหมาะสมมีข้อดี น่าสนใจที่สุด
 - ข้อจำกัดที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไข (เช่น แก้กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง) เป็นเช่นไร
- เมื่อได้ข้อสรุปชัดเจนของทุกแนวทาง และพบว่ามีความเหมาะสมสมควรดำเนินการต่อ ก็จะมีการนำเสนอคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นสำหรับดำเนินการผลักดันให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการศึกษาวิจัย

- คณะกรรมการมีมติอนุมัติให้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการที่ปรึกษากำกับการศึกษาวิจัยอัตราเพิ่มและแนวทางเพิ่มเงินออมสะสมของสมาชิก กบข.” โดยมีรองเลขาธิการ กลุ่มงานสมาชิกสัมพันธ์เป็นประธานอนุกรรมการ และมีอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานสำคัญ ดังนี้
 - นางพิภาวิน ลีสัมพันธ์ ผู้แทนสำนักงาน กพ
 - นางภัทรพร วรทรัพย์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง
 - นางสาววราทิพย์ อากาหยี่ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
 - นางสาวจงกล เชษฐเจริญรัตน์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - พล.ต.ต.ศิริจันทร์ จันทร์แสงสว่าง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - พันเอกประสงค์ สุนทรสัตย์ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
- คณะอนุกรรมการได้มีการประชุมร่วมกันและประชุมร่วมกับคณาจารย์จากศูนย์บริหารวิชาการและการฝึกอบรม คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (ผู้ทำการวิจัย) รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง

คำถามสำคัญในการวิจัย

1. MLS (Min Lump Sum) ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาหาเงินก้อนพืงมีหลังเกษียณในปี 2558 เป็นวิธีการที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ในการศึกษาเงินก้อนเป้าหมายหลังเกษียณ
2. ต่างประเทศมีแนวทางกระตุ้นการออมเพิ่มอย่างไร
3. แนวนโยบายภาครัฐที่เป็นไปได้ที่จะทำให้สมาชิก กบข. ออมเพิ่มคืออะไร
4. สมาชิก เห็นด้วยหรือไม่กับแนวทางต่างๆ

ข้อค้นพบสำคัญจากการวิจัย

คำถามที่ 1: MLS (Min Lump Sum) ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาหาเงินก้อนที่มีหลังเกษียณในปี 2558 เป็นวิธีการที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ในการศึกษาเงินก้อนเป้าหมายหลังเกษียณ

ข้อค้นพบจากการศึกษา

การคำนวณ “เงินก้อนที่พึงมี ณ เกษียณ” ด้วยวิธีที่เป็นที่นิยมอื่นอีก 2 วิธี คือ Sufficient Saving และ Replacement Rate ได้ “ตัวเลขใกล้เคียงกัน” และได้ข้อสรุปตรงกันกับวิธี Minimum Lump Sum นั่นคือ อัตราการออมตามกฎหมายของสมาชิก กบข ปัจจุบัน ที่บริหารด้วยแนวนโยบายลงทุนปัจจุบัน “ไม่สามารถ” ทำให้ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข มีเงินใช้จ่ายในระดับสะดวกสบายจนวันสุดท้ายของชีวิต

ข้อค้นพบสำคัญจากการวิจัย

คำถามที่ 2: ต่างประเทศมีแนวทางกระตุ้นการออมเพิ่มอย่างไร

ข้อค้นพบจากการศึกษา

สัดส่วนการออมภาคบังคับเฉลี่ยในกลุ่มประเทศ OECD คือ 18% ประเทศที่มีอัตราการออมต่ำสุดคือนิวซีแลนด์ (6%) และสูงสุดคืออิตาลี (33%)

สำหรับแนวทางกระตุ้นอัตราออมเพิ่มในต่างประเทศนั้น ทำกันใน 2 ลักษณะ คือ

ก. มาตรการทางการเงินหรือการคลัง ได้แก่

- 1) Matching Contribution และการปรับเพิ่มอัตราสะสม/สมทบ ขั้นต่ำ (Min. Contribution Rate)
- 2) Tax Incentive เช่นการลดภาษี หรือการคืนภาษี
- 3) Minimum Return Guarantee

ข. มาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางการเงินการคลัง ได้แก่ การให้ความรู้ FL, การทำให้ระบบการออมง่ายและเหมาะสม

ข้อค้นพบสำคัญจากการวิจัย

คำถามที่ 3: แนวนโยบายภาครัฐที่เป็นไปได้ที่จะทำให้สมาชิก กบข. ออมเพิ่มคืออะไร

ข้อค้นพบจากการศึกษาและความเห็นของคณะกรรมการฯ

แนวทางที่สมควรศึกษาถามความเห็นสมาชิกมีดังนี้

1. รัฐสมทบเพิ่ม หากสมาชิกสะสมเพิ่มเกินอัตรากฎหมายกำหนดขั้นต่ำ
2. กบข. รับประกันผลตอบแทน / กบข. รับประกันเงินต้น
3. ออมเพิ่ม ลดภาษีได้เพิ่ม
4. นำเงินสะสม สะสมเพิ่ม และผลประโยชน์ไปค้ำประกันสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้
5. สะสมเพิ่มเท่าไรก็ได้ เมื่อไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องหักสะสมเป็น % ของเงินเดือนสม่ำเสมอ
6. สมาชิกสะสมเพิ่มสูงกว่ากฎหมาย มีสิทธิลุ้นชิงรางวัล
7. สมาชิกสะสมเพิ่ม เมื่อเงินเดือนขึ้น และหยุดสะสมเพิ่มเมื่อบรรลุอัตราสะสมสูงสุดตามกฎหมาย

ข้อค้นพบสำคัญจากการวิจัย

คำถามที่ 4: ความเห็นของสมาชิก

เรียงลำดับมาตรการจูงใจที่สมาชิกเห็นด้วย

1. รัฐสมทบเพิ่ม หากสมาชิกสะสมเพิ่มเกินอัตรากฎหมายกำหนดขั้นต่ำ (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 2, 94%)
2. กบข. รับประกันผลตอบแทน / กบข. รับประกันเงินต้น (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 3)
3. ออมเพิ่ม ลดภาษีได้เพิ่ม (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 4)
4. นำเงินสะสม สะสมเพิ่ม และผลประโยชน์ไปค้าประกันสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้ (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 4)
5. สะสมเพิ่มเท่าไรก็ได้ เมื่อไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องหักสะสมเป็น % ของเงินเดือนสม่ำเสมอ (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 4)
6. สมาชิกสะสมเพิ่มสูงกว่ากฎหมาย มีสิทธิลุ้นชิงรางวัล (เห็นด้วยเป็นลำดับที่ 5)
7. สมาชิกสะสมเพิ่ม เมื่อเงินเดือนขึ้น และหยุดสะสมเพิ่มเมื่อบรรลุอัตราสะสมสูงสุดตามกฎหมาย (เห็นด้วย 83%)

ข้อจำกัดในการออมกับ กบข. เมื่อเทียบกับการออมระยะยาวรูปแบบอื่น

อันดับที่ 1	ไม่มี
อันดับที่ 2	ไม่สามารถถอนเงินมาใช้ก่อนได้ หากมีความจำเป็น
อันดับที่ 3	ผลตอบแทนไม่จูงใจเท่าทางเลือกอื่น/ ต้องนำส่งเงินเข้าทุกเดือน ในบางเดือนอาจมีความจำเป็นต้องใช้เงิน/ ไม่สามารถนำไปเป็นหลักประกันค้ำประกันเงินกู้ได้
อันดับที่ 4	ความเสี่ยงสูงกว่าทางเลือกอื่น
อันดับที่ 5	ไม่มี

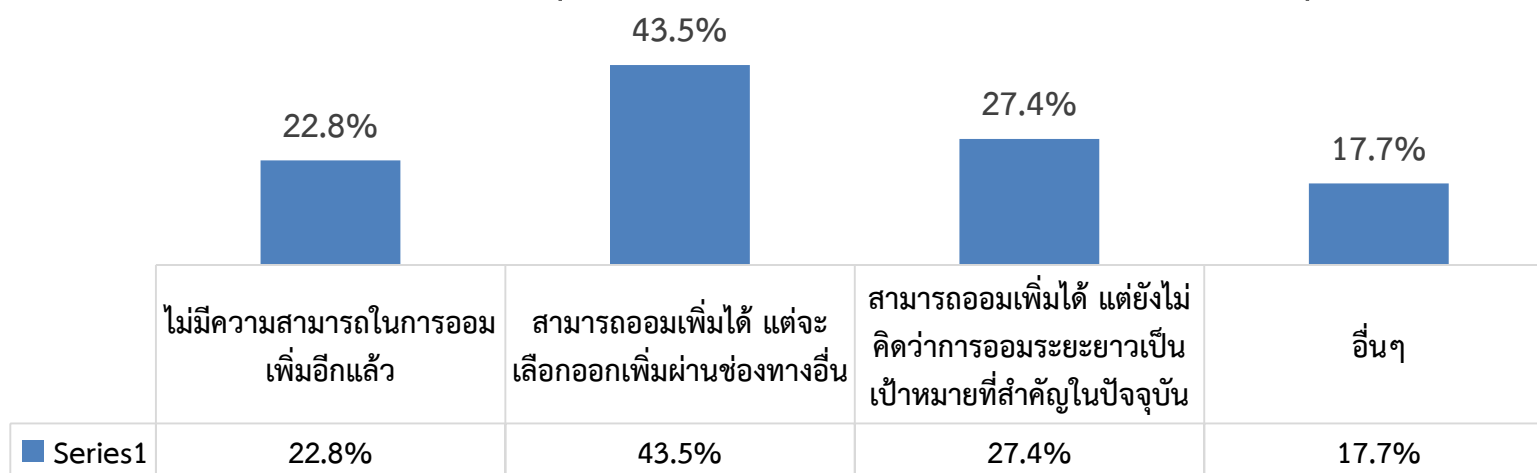
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 4		อันดับที่ 5		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
"ผลตอบแทนไม่จูงใจกว่าทางเลือกอื่น"	111	23.0%	68	14.1%	106	21.9%	150	31.1%	48	9.9%	483	100.0%
"ความเสี่ยงสูงกว่าทางเลือกอื่น"	32	6.6%	42	8.7%	47	9.7%	124	25.7%	238	49.3%	483	100.0%
"ต้องนำเงินส่งทุกเดือน บางเดือนต้องใช้เงิน"	100	20.7%	120	24.8%	101	20.9%	75	15.5%	87	18.0%	483	100.0%
"ไม่สามารถถอนเงินมาใช้ หากมีความจำเป็น"	207	42.9%	160	33.1%	61	12.6%	44	9.1%	11	2.3%	483	100.0%
"ไม่สามารถนำไปเป็นหลักประกันเงินกู้ได้"	33	6.8%	93	19.3%	168	34.8%	90	18.6%	99	20.5%	483	100.0%

ความประสงค์ที่จะออมเพิ่มสูงกว่าอัตราปัจจุบัน

ประสงค์สะสมเงินเข้า กบข. ในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่สะสมอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ประสงค์	238	49
ประสงค์จะสะสมเข้า กบข.	252	51
รวม	490	100

ความจำเป็นต้องมีมาตรการจูงใจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจูงใจ	61	13
ควรมีมาตรการจูงใจเพิ่มเติม	426	87
รวม	487	100

ร้อยละสมาชิก ที่ตอบเหตุผลที่ไม่ประสงค์ออมเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 เหตุผล)

มาตรการจูงใจออมเพิ่มที่น่าสนใจสำหรับท่าน

อันดับที่ 1	ไม่มี	อันดับที่ 4	การลดภาษีได้เพิ่ม/ นำเงินสะสมและเงินสะสมเพิ่ม ผลประโยชน์ค้ำประกันสินเชื่ออยู่อาศัยได้/ สะสมเมื่อไหร่ก็ได้ สะสมเป็นครั้งคราวได้
อันดับที่ 2	รัฐสมทบเพิ่มให้ สำหรับสมาชิกที่สะสมเพิ่มเกินอัตราตามกฎหมาย	อันดับที่ 5	ไม่มี
อันดับที่ 3	กบข.รับประกันผลตอบแทนขั้นต่ำ/กบข.คุ้มครองเงินต้น	อันดับที่ 6	สมาชิกที่สะสมเพิ่มสูงกว่าอัตราตามกฎหมาย มีสิทธิ์ลุ้นชิงรางวัล

	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 4		อันดับที่ 5		อันดับที่ 6		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกที่สะสมเพิ่มสูงกว่าอัตราตามกฎหมาย มีสิทธิ์ลุ้นชิงรางวัล	15	3.5%	25	5.9%	33	7.8%	36	8.5%	85	20.1%	229	54.1%	423	100.0%
การลดภาษีได้เพิ่ม	42	9.9%	66	15.6%	85	20.1%	99	23.4%	97	22.9%	34	8.0%	423	100.0%
รัฐสมทบเพิ่มให้ สำหรับสมาชิกที่สะสมเพิ่มเกินอัตราตามกฎหมาย	201	47.5%	90	21.3%	46	10.9%	46	10.9%	26	6.1%	14	3.3%	423	100.0%
กบข.รับประกันผลตอบแทนขั้นต่ำ/กบข.คุ้มครองเงินต้น	92	21.7%	108	25.5%	88	20.8%	75	17.7%	42	9.9%	18	4.3%	423	100.0%
นำเงินสะสมและเงินสะสมเพิ่ม ผลประโยชน์ค้ำประกันสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้	33	7.8%	78	18.4%	92	21.7%	81	19.1%	89	21.0%	50	11.8%	423	100.0%
สะสมเพิ่มเมื่อไหร่ทำได้ก็ได้ สะสมเป็นครั้งคราวได้	40	9.5%	56	13.2%	79	18.7%	86	20.3%	84	19.9%	78	18.4%	423	100.0%

หมายเหตุ ไม่ระบุ 3 คน

ความเห็นต่อการสมทบเพิ่ม

หากรัฐ “สมทบเพิ่ม” ให้กับ “สมาชิกที่สะสมเพิ่ม”
ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นด้วย	27	6
เห็นด้วย	463	94
รวม	490	100

ลักษณะการสมทบเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกสะสมเพิ่ม ได้สมทบเพิ่มในอัตราเดียวกัน	182	39
สมาชิกสะสมเพิ่ม ได้สมทบเพิ่มในอัตราที่ต่างกัน	280	61
รวม	462	100
หมายเหตุ ไม่ระบุ 1 ราย		

สมทบเพิ่มอัตราต่างกันอย่างไร	จำนวน	ร้อยละ
รัฐสมทบเพิ่มในอัตราก้าวหน้า	209	75
สมาชิกอายุน้อยหรือเงินเดือนน้อย อัตราสมทบเพิ่มมากกว่า สมาชิกอายุมากหรือเงินเดือนมาก	68	25
รวม	277	100
หมายเหตุ ไม่ระบุ 3 ราย		

ความเห็นต่อการแก้กฎหมาย

หากรัฐ “มีการแก้กฎหมาย” ให้มีการปรับเพิ่มอัตราสะสม โดยกำหนดให้ “สะสมเพิ่มเมื่อมีการขึ้นเงินเดือน” และจะ “หยุดสะสมเพิ่มเมื่ออัตราสะสมของสมาชิกบรรลุอัตราสะสมสูงสุดตามกฎหมายกำหนด” ท่านเห็นด้วยหรือไม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย ปรับเพิ่ม ทุกๆครั้งที่มีการขึ้นเงินเดือน	251	51
เห็นด้วย ปรับเพิ่ม เฉพาะเดือนที่มีการปรับเพิ่มเงินเดือนเท่านั้น	156	32
ไม่เห็นด้วย	81	17
รวม	488	100

83%

Thank you

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๖๐
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ